

หลักสูตรอาชีพ การทำสมุนไพรรักษาโรค จำนวน ๙ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีนคร

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ได้มุ่งมั่นขับเคลื่อนภารกิจหลักตามแผนพัฒนาประเทศ และนโยบาย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ที่คำนึงถึงหลักการบริหารจัดการทั้งในเรื่องหลักธรรมาภิบาล หลักการกระจายอำนาจ การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และปฏิบัติการด้านข้อมูลข่าวสาร การสร้างบรรยากาศในการทำงานและการเรียนรู้ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรด้านการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัย ใน 4 ประเด็นใหญ่ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้คุณภาพ การสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ องค์กร สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้คุณภาพ และการบริหารจัดการคุณภาพ อันจะนำไปสู่การสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสำหรับทุกกลุ่มเป้าหมาย และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ โดยได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

๔. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน ๙ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๖ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่องที่ ๑ ช่องทางการประกอบอาชีพการทำสมุนไพรไผ่ไผ่จำนวน ๓ ชั่วโมง

๑. ความสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ
๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำสมุนไพรไผ่ไผ่
  - การวิเคราะห์ตนเอง
  - การวิเคราะห์ตลาด
  - การลงทุน/แหล่งเงินทุน
๓. แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำสมุนไพรไผ่ไผ่
  - ร้านค้าสมุนไพรที่มีขายในท้องตลาด
  - ร้านค้าแบบมีหน้าร้าน
  - ผู้ประกอบธุรกิจร้านที่ประสบความสำเร็จ
๔. ทิศทางการประกอบอาชีพการทำสมุนไพรไผ่ไผ่

เรื่องที่ ๒ ทักษะการประกอบอาชีพการทำสมุนไพรไผ่ไผ่ จำนวน ๓ ชั่วโมง

การเตรียมอุปกรณ์

- การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสมุนไพรไผ่ไผ่
- วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสมุนไพรไผ่ไผ่
- งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์
- สถานที่จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์

การทำสมุนไพรไผ่ไผ่

- การทำสมุนไพรไผ่ไผ่กลืนต่าง ๆ
- ส่วนผสมของสมุนไพรไผ่ไผ่
- ขั้นตอนการทำสมุนไพรไผ่ไผ่
- งบประมาณการทำสมุนไพรไผ่ไผ่

การบรรจุภัณฑ์สมุนไพรไผ่ไผ่

- บรรจุภัณฑ์สมุนไพรไผ่ไผ่
- ความหมายของบรรจุภัณฑ์
- วัสดุที่ใช้บรรจุภัณฑ์สมุนไพรไผ่ไผ่

เรื่องที่ ๓ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ จำนวน ๓ ชั่วโมง

๑. การบริหารจัดการในการทำสมุนไพรไผ่ไผ่อย่างถูกต้อง
๒. การจัดการบริหารการตลาดของแหล่งจำหน่าย
๓. สืบค้นและศึกษาแหล่งวัสดุวัตถุดิบ
๔. การกำหนดการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้คุณภาพคงเดิม ศึกษาและวิเคราะห์การตลาด การประเมินผลงาน

ประเมินผลงาน

๑. การเขียนโครงการประกอบอาชีพเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง
๒. การตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการประเมินโครงการและปรับปรุงโครงการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. การบรรยาย
๒. การสาธิต ทดลอง
๓. การศึกษาดูงาน
๔. การวิเคราะห์และสังเคราะห์บทเรียน
๕. การฝึกปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การทำขนมตะโก้

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ / เขต
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นในระดับใด
ระดับหนึ่ง

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นางจิราพร ศรีกุล)

ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายอภิสิทธิ์ กาภิรัมย์)

กลุ่มงานการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

(นางนิตยา ภูพินนา)

ผู้อำนวยการ กศน.กอำเภอศรีณรงค์

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอศรีณรงค์

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทำขนมตะโก้ จำนวน ๙ ชั่วโมง

เรื่อง	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมง	
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำขนมไพโรไล่ง	๑. ความสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ การทำขนมไพโรไล่ง ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพวิชาการ การทำขนมไพโรไล่ง ๓. แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพการทำขนมไพโรไล่ง ๔. การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องความสำคัญในการประกอบอาชีพ ๒. ผู้เรียนและวิทยากรสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๓. ผู้เรียนสรุปความรู้ ๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ ๒. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๓. ผู้เรียนสรุปความรู้ ๑. ให้ผู้เรียนศึกษาการประกอบอาชีพ ๒. ศึกษาข้อมูลเอกสารและสื่อบุคคลจากสื่อต่างๆ	๒ ชม.	๑ ชม.
ทักษะการประกอบอาชีพ	๑. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการใช้ ๒. ขั้นตอนกระบวนการทำ ๓. การบรรจุภัณฑ์ในการทำ	๑. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ ข้อมูลจากการประกอบอาชีพ ๒. การใช้กระบวนการคิดเป็นกำหนดทิศทางการประกอบอาชีพ ๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ ๒. วิทยากรอธิบาย สาธิตเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์การใช้ ๓. ผู้เรียนวิทยากรสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๔. ผู้เรียนสรุปความรู้ ๕. วิทยากรประเมินผล ๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้การบรรจุภัณฑ์ ๒. วิทยากรยกตัวอย่างการบรรจุภัณฑ์ และสาธิตการบรรจุภัณฑ์ ๓. ผู้เรียนฝึกการปฏิบัติ		๓ ชม.

การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	๑.สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร ๒. การกำหนดและควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ ๓. การลดต้นทุนคุณภาพการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม ๔. การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงและควบคุมความเสี่ยง	๑.สำรวจศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร ๒.การกำหนดและควบคุมคุณภาพการผลิตที่ต้องการ ๓.ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม ๑.ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงและแนวทางการจัดการความเสี่ยง ๒.ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการตลาดในชุมชน	๑ ชม.	๒ ชม.

ลงชื่อ.....วิทยากร

(นางรุจี บุญกล้า)

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล

(นางจิราพร ศรีกุล)

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตรการ การทำขนมตะโก้ จำนวน ๗ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน..... น.

สถานที่จัด.....

เรื่อง	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำขนมตะโก้	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องความสำคัญในการประกอบอาชีพ ๒. ผู้เรียนและวิทยากรสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๓. ผู้เรียนสรุปความรู้ ๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ ๒. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๓. ผู้เรียนสรุปความรู้ ๑. ให้ผู้เรียนศึกษาการประกอบอาชีพ ๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อ ของจริงสื่อบุคคลในชุมชน ๒. ให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้จากการศึกษา ๑. วิทยาการและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำขนมตะโก้ ๒. การใช้กระบวนการคิดเป็นกำหนดทิศทางการประกอบอาชีพการทำขนมตะโก้	เรียนวันละ ๓ ชม. -ทฤษฎี ๓ ชม. -ปฏิบัติ ชม.
วันที่.....	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำขนมตะโก้ ทักษะการประกอบอาชีพ ๑. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการใช้ ๒. ขั้นตอนกระบวนการทำการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การออกแบบในการทำ	๑. วิทยาการและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ ข้อมูลจากการประกอบอาชีพ ๒. การใช้กระบวนการคิดเป็นกำหนดทิศทางการประกอบอาชีพ ๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ ๒. วิทยากรอธิบาย สาธิตเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์การใช้ ๓. ผู้เรียนวิทยากรสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	เรียนวันละ ๓ ชม. -ทฤษฎี - ชม. -ปฏิบัติ ๓ ชม.

		๔.ผู้เรียนสรุปความรู้ ๕.วิทยากรประเมินผล ๑.ให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้การบรรจุภัณฑ์ ๒.วิทยากรยกตัวอย่างการบรรจุภัณฑ์ และสาธิตการบรรจุภัณฑ์ ๓.ผู้เรียนฝึกการปฏิบัติ	
วันที่.....	ขั้นตอนการทำรูปออกแบบ และบรรจุภัณฑ์ ๑.สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร ๒. การกำหนดและควบคุม คุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ ๓. การลดต้นทุนคุณภาพการ ผลิตแต่คุณภาพคงเดิม ๔.การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัย ความเสี่ยงและควบคุมความ เสี่ยง	๑.สำรวจศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ของ แหล่งทรัพยากร ๒.การกำหนดและควบคุมคุณภาพการ ผลิตที่ต้องการ ๓.ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่ คุณภาพคงเดิม ๑.ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงและ แนวทางการจัดการความเสี่ยง ๒.ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ ความต้องการตลาดในชุมชน	เรียนวันละ ๑ ชม. -ทฤษฎี ๑ ชม. -ปฏิบัติ - ชม.

ลงชื่อ.....วิทยากร

(นางรุจี บุญกล้า)

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล

(นางจิราพร)

